

STRESZCZENIE

Świąd mocznicowy jest bardzo częstym objawem u pacjentów leczonych hemodializami z powodu przewlekłej choroby nerek. Etiopatogeneza świądu mocznicowego jest złożona i prawdopodobnie wieloczynnikowa, co prowadzi do trudności w ustaleniu jej przyczyny. Sugeruję się, iż obwodowy układ opioidowy może odgrywać istotną rolę w patogenezie świądu mocznicowego. W tym celu zostało przeprowadzone badanie nad ekspresją receptorów opioidowych mu i kappa w skórze u pacjentów hemodializowanych ze świądem oraz bez dolegliwości świądowych. W badaniu wzięło udział 41 chorych (21 ze świądem i 20 bez świądu), będących na przewlekłej hemodializoterapii. Intensywność świądu oceniano przy pomocy skali VAS (ang. Visual Analog Scale). Średnia wartość świądu wynosiła $7,1 \pm 1,9$ punktów. Badanie ekspresji receptorów opioidowych zostało przeprowadzone przy pomocy metody immunohistochemicznej. Zaobserwowano znaczący ($p=0,02$) spadek ekspresji receptora opioidowego kappa u chorych ze świądem mocznicowym, w porównaniu do grupy bez świądu ($1,07 \pm 0,62$ i $1,66 \pm 0,85$). W przypadku ekspresji receptora mu nie wykazano podobnej zależności. Ponadto korelacja pomiędzy intensywnością świądu oraz ekspresją receptora opioidowego kappa była znacząco negatywna ($R= -56$, $p=0,009$ oraz $r = -0,63$, $p=0,002$). Powyższe badanie wskazuje, iż nieprawidłowości w obwodowym układzie opioidowym mogą mieć widoczny wpływ na etiopatogenezę świądu mocznicowego.

WNIOSKI

1. Ekspresja receptorów opioidowych kappa w skórze chorych ze świądem mocznicowym jest istotnie obniżona w porównaniu do obserwowanej u chorych hemodializowanych bez świądu.
2. Ekspresja receptorów opioidowych mu w skórze chorych hemodializowanych nie wykazuje różnic w zależności od obecności i nasilenia świądu mocznicowego
3. Istnieje ujemna korelacja ekspresji receptorów opioidowych kappa w skórze z nasileniem świądu mocznicowego, tzn. im bardziej nasilony świąd, tym ekspresja receptora opioidowego kappa jest niższa.
4. Zaburzenia homeostazy receptorów opioidowych w skórze mogą odgrywać rolę w kształtowaniu i modulowaniu świądu mocznicowego.